

Možno pripustiť len to, že valutové doložky toho druhu sú nedokonalým prostriedkom, aby spravodlivo vyrovnaly hospodárske záujmy strán pri dlhodobých smluvách. Lebo kalkulácie, za ktorých sa odhodlaly k smluve (výrobné a provádzovacie náklady), podliehajú aj iným zmenám než menovým. I sama devalvácia domácej meny do určitých hraníc zachováva po dlhšiu dobu mzdy a ceny surovín a výrobkov domáceho pôvodu bez podstatných zmien a tak dostáva sa domácomu výrobcovi, ktorému treba platiť podľa valutovej doložky, prémie, ktorá nie je hospodársky odôvodnená.

Ak preca platí smluva v takom prípade, nemožno jej upreť platnosť, keď v dôsledku poklesu cudzej valuty, ktorá usmerňuje obsah plnenia v KČ, dostane sa výhody dlžníkovi. Riziko je tedy obojstranné, ktoré práve plyní z povahy takej smluvy.

Námietka žalovanej strany, že devalvácia dolára v U. S. A. stala sa nezákonným spôsobom, nebola ničím doložená. Opak toho plyní však z rozhodnutí Najvyššieho súdneho dvora vo Washingtone, uverejnených v diele Dra Arpáda Plescha »Die Goldklausel«. Ostatne je nesporné, že záznam dolárového kurzu na pražskej burze bol a je ďalej in continuo vedený a práve táto okolnosť je podľa výslovného znenia úmluvy rozhodná.

Vývody odvolacieho súdu vzťahujúce sa na udajné odpútanie dolára od zlata, sú mylné, lebo spomenutým zákonným zásahom bol obsah zlata v doterajšej menovej jednotke len snížený.

Sporná doložka neobsahuje však žiadneho ustanovenia, ktoré by sa vzťahovalo tiež na obsah zlata v doláre a podľa tohoto upravovala by jeho hodnotu v pomere k čsl. korune.

Práve tak ako je pre spor bezvýznamná intencia jednej zo strán, ktorá nebola druhou vzatá na vedomie resp. nedošla výrazu v smluve, tak je nerozhodná aj okolnosť, či riaditeľ žalovanej strany, ktorá osnovala list z 1. augusta 1928, ovládal dostatočne reč, v ktorej bol dopis spísaný.

Keďže je nesporné, že citovanou smluvou určené predpoklady k žiadosti žalujúcej strany o sníženie jednotkovej ceny v tomto prípade sa splnili a podľa vyloženého stanoviska taká žiadosť bola v smysle citovanej smluvy aj oprávnená a keďže žalujúca strana skutočne platila — a to s výhradou nazpät požadovania — to, čo jej žalovaná strana vyúčtovala podľa svojho nesprávneho stanoviska; zostáva spornou len otázka výšky žalobného nároku, ktorou sa nižšie súdy nezaoberali. Preto bolo treba napadnutý rozsudok, ktorým bola žaloba zamietnutá, zmeniť podľa výroku a odvolaciemu súdu uložiť, aby dotyčne výšky žalobného nároku ďalej pojednával.

Čís. 15216.

Okolnosť, že firma účastinnej spoločnosti podpísaná bola na zmenke spôsobom nezodpovedajúcim právnemu stavu v čase podpisu zmenky (bez dodatku poukazujúceho na likvidáciu a bez kolektívneho podpisu

dvoch likvidátorov), prichádza v úvahu len, keď ide o zmenkový záväzok účastinnej spoločnosti (vystaviteľky zmenky), nie však, keď ide o jej zmenkové oprávnenie.*)

(Rozh. z 20. mája 1936, Rv III 93/36.)

Žalujúca účastinná spoločnosť v likvidácii žiadala na základe zmenky, podpísanej žalovanými ako prijímateľmi, o vydanie zmenkového platebného príkazu. V námietkach, ktorými žalovaní vydaný zmenkový platebný príkaz napadli, namietali títo medzi iným, že podpis žalujúcej účastinnej spoločnosti (vystaviteľky zmenky) na zmenke nie je platný, lebo — hoci bola spoločnosť v čase, keď sa podpis stal, už v likvidácii — nema znenie firmy dodatok poukazujúci na likvidáciu a pod firemným znením sú podpisy Kolomana S. a Emila B., z ktorých len Koloman S. je likvidátorom žalujúcej účastinnej spoločnosti, k platnému značeniu jej firmy však je potrebný kolektívny podpis dvoch likvidátorov.

Súd I. stoličky námietkám žalovaných vyhovel a zmenkový platebný príkaz zbavil účinnosti, o d v o l a c í s ú d jeho rozsudok zmenil a zmenkový platebný príkaz zachoval čiastočne v platnosti. Dotyčne spomenutej námietky žalovaných uviedol odvolací súd vo svojich d o v o d o c h, že v čase podpisu zmenky bola síce valným shromážením žalujúcej účastinnej spoločnosti už usnesená likvidácia spoločnosti a boli zvolení likvidátori, ale tento nový právny stav nebol ešte zapísaný vo firemnom registre; pre značenie firmy žalujúcej účastinnej spoločnosti je však rozhodným zápis vo firemnom registre a sporný podpis na zmenke vyhovoval stavu firemného registra v čase, keď sa podpis stal.

N a j v y š š í s ú d dovoláciu žiadosť žalovaných zamietol.

D ô v o d y:

Nie je správne stanovisko odvolacieho súdu, že žalujúca účastinná spoločnosť mohla podpisovať presne len tak, ako bola vtedy vo firemnom registre zapísaná, hoci už pred týmto podpisovaním bolo usnesené valným shromážením žalujúcej účastinnej spoločnosti zrušenie spoločnosti a vymenovaní boli likvidátori, — keďže už ustanovením likvidácie a likvidátorov rozdielných od členov správy prestalo poverenie doterajšej správy a oprávnenie k podpisovaniu dotýčnych členov správy. Pravomoc likvidátorov datuje sa totiž nie od ich zápisu do firemného registru, ale už od času ich ustanovenia.

Tento právny stav nemá však významu pre platnosť zmenky (záväzku žalovaných prijímateľov), lebo keď aj bola žalujúca strana na zmenke podpísaná ako vystaviteľka spôsobom, aký už neodpovedal právnemu stavu v čase podpisu, tedy nie s dodatkom poukazujúcim na likvidáciu a bez kolektívneho podpisu dvoch likvidátorov, táto otázka by prišla do ohľadu len vtedy, keby išlo konkrétne o zmenkový záväzok vystaviteľa (srovn. rozh. Sb. n. s. čís. 13387).

A keďže Najvyšší súd ináč nespoznal zákonných dôvodov, aby roz-

*) Srov. Sb. n. s. č. 13387.

sudok odvolacího soudu bol zmenený, rozviazaný, alebo účinnosti pozbavený, bolo treba dovoláciu žiadosť zamietnuť ako neopodstatnenú.

Čís. 15217.

Patnactidenní lhůta odvolací (§ 29 zák. o prac. soudech) platí i v příčině odvolání do rozsudků vydaných okresními soudy jednajícími podle § 42 zák. o prac. soudech na místo soudů pracovních (oddělení okresních soudů pro spory pracovní).

(Rozh. ze dne 22. května 1936, R I 556/36.)

O žalobě z pracovního poměru rozhodl vyhovujícím rozsudkem okresní soud podle § 42 zák. o prac. soudech. O d v o l a c í s o u d odvolání žalovaného, podané patnáctý den po doručení rozsudku, odmítl. D ů v o d y: Jde o to, zda v tomto případě jest počítati lhůtu odvolací podle § 29 zák. čis. 131/31 Sb. z. a n. nebo podle § 464 c. ř. s., když předmětem sporu je nárok z poměru pracovního a platí proto ustanovení čl. IV. zák. z 11. prosince 1934 čis. 251 Sb. z. a n. Tímto zákonem bylo ustanoveno, že »o zastupování v těchto sporech u okresních soudů platí ustanovení zákona čis. 131/31 Sb. z. a n. rovněž o řízení až na ustanovení o přisedících« a že »odvolání proti rozsudkům okresních soudů v pracovních věcech o hodnotu vyšší než 300 Kč rozhoduje odvolací soud podle předpisů § 33 zák. čis. 131/31 Sb. z. a n. v senátě složeném podle § 32 téhož zákona«. Podle této stylisace zák. čis. 251/34 neplatí pro tyto spory povšechně ustanovení oddílu II. zák. čis. 131/31 nadepsané »o řízení před pracovními soudy«, nýbrž jen ustanovení, která zákon čis. 251/34 výslovně uvedl. Jinak by nebyl zákon čis. 251/34 výslovně rozlišoval mezi soudy okresními a soudy odvolacími, a nebyl by u prvních zvlášť vyzdvihl zastupování a řízení, nýbrž by byl jasně a stručně nařídil, že pro dotčené spory platí ustanovení II. oddílu zák. čis. 131/31 až na ustanovení o přisedících v první stolici. Že se první věta vztahuje jen na řízení u okresních soudů, nikoliv vůbec na řízení, v němž jednají okresní soudy na místě soudů pracovních, jest patrné z toho, že v této větě jest též řečeno »až na ustanovení o přisedících«, což se může vztahovati jen na okresní soudy, kdyžť podle druhé věty u odvolacího soudu přisedící jsou. Z rozlišování, které provedl zákon čis. 251/34, plyne, že pro tyto spory neplatí ani § 28, odst. 2, ani § 29 zák. čis. 131/31, poněvadž jednají již o řízení odvolacím, kdežto zákon čis. 251/34 mluví jen o řízení u okresního soudu a o rozhodování u odvolacího soudu. Musí tedy odvolání z rozsudků okresních soudů ve sporech pracovních vždy vyhovovati předpisům §§ 461 a násl. c. ř. s., což plyne i z té úvahy, že odvolací soud rozhoduje z moci úřadu o tom, zda jde o spor pracovní, a dojde-li k názoru, že o takový spor nejde, může se odvoláním ve věci zabývati jen senát složený podle civilního řádu soudního a to jen vyhovuje-li odvolání předpisům c. ř. s. (viz také články v Soudcovských Listech čis. 3, str. 69, 70 a čis. 7, str. 197, roč. 1935). Jest tedy v tomto případě lhůta odvolací podle § 464 c. ř. s. 14denní. Rozsudek byl žalovanému doručen 5. listopadu 1935, končila se proto